

Đề ng tiền là đề ng chuy n, r t b n, r t có nguy c truy n b nh.

Nh ng nó là m t th thi ng li ng và quý giá vô cùng. S ng là ph i lo ki m ti n, ki m b ng m i giá, ki m càng nhi u càng t t.

Sinh th i, m t t t th ng nói: “Đề ng tiền nó là đề ng chuy n các con ”. T t hi u, M t t mu n nh c anh ch em chúng t t hai ý:

- Th nh t, đề ng tiền là th không i lâu b n v i ng i ta, nay n m trên tay ng i này, mai đã sang túi ng i khác. Ng i có thu nh p th p, c m nh n đi u này rõ i m: Ti n lĩnh v , ch a k p nóng túi, đã r r e nhau sang túi m y bà bán g o, bán rau ngoài ch g n h t! Đề ng tiền cũng còn đ c g i là đề ng b c, m t ph n vì th chẳng? Cái s chuy n c a đề ng tiền nhi u khi cũng bay b m ng thu t i m.

Xin nêu m t ví d : - Chi u 24-4-2009, phía đ u chi c xe CSGT màu tr ng, ng i đ i úy dí ngón tay tr vào t p biên b n, ng i vi ph m hi u ý, “nh n” ngay trong túi ra m t t polyme màu xanh. Ng i đ i úy i t m y trang biên b n lên, ng i vi ph m v i v i nhét t 100.000 đ vào đó. B ng, m t c n gió vô tình th c t i làm m y trang biên b n bay t c lên, t 100.000đ bay vào theo gió, ch n v n đ u xu ng v a h e cách đó m t quãng. Ng i đ i úy v i v i ch y theo, v i v i cú xu ng nh t, r i khoan thai đút vào túi ... T 100.000đ màu xanh gi đã n m yên trong túi qu n “ông” đ i úy - (Bài CSGT “làm lu t” ngay t i Hà N i, báo Khoa h c & Đ i s ng, th ba ngày 5-5-2009).

- Th hai, vì cái s chuy n tay nhau nh th , nên nó r t b n. Có i trên đ i này, đề ng tiền là th b n th u nh t, b i nó gây đ các mùi v , t mùi th t cá tanh t i, đ n mùi hoa qu thum th m do b , b ng; t mùi m h i c a ch bán bánh cu n đ n mùi đ u m c a ông lão s a xe ...

Nh&#ng vì nó là đ&#ng chuy&#n, cho nên đ&#ng ti&#n luôn luôn mang trong mình nó s&# t&#ng h&#p vĩ đ&#i nh&#t c&#a t&#t th&#y các mùi v&#, không thi&#u m&#t th&# gì... Chính vì đ&#c đ&#m này, mà m&#c dù quý đ&#ng ti&#n đ&#n m&#y, ng&#i ta cũng ch&#mân mê ch&#r&#t ít khi th&#y m&#t ai đó đ&#a nó đ&#t lên mũi, lên môi đ&#ng&#i hay đ&#hôn! Không ng&#i, không hôn vì nó r&#t b&#n; nh&#ng b&#n đ&#n m&#y chúng ta v&#n luôn luôn trân trọng đ&#ng ti&#n. Ví đ&#: Khi b&#d&#i mu&#n bi&#u t&#ng ai ti&#n, ng&#i đó ph&#i cho nó vào phong bì, đ&#a b&#ng hai tay (th&#m chí còn ph&#i cung kính dâng lên). Ng&#c l&#i, khi đ&#c b&# trên ban t&#ng thì b&#d&#i ph&#i đ&#a c&# hai bàn tay ra đón nh&#n, đ&#ng th&#i c&#t ti&#ng “xin c&#m &#n” (thêm ch&# “&#” n&#a thì càng t&#t).

Đ&#ng ti&#n b&#n, nên nó ch&#a r&#t nhi&#u vi trùng; ch&#a nhi&#u vi trùng nên nó cũng là ngu&#n lây đ&#m&#i th&#b&#nh, có lo&#i b&#nh không th&#nói nên l&#i ...!

Ti&#n b&#n, mu&#n s&#ch thì r&#a.

Nh&#ng có th&#ti&#n không b&#n, th&#m chí còn nguyên đai nguyên ki&#n, th&#m ph&#c mùi m&#c in, mà ng&#i ta v&#n đem đi ... r&#a. S&#r&#a nh&#th&# không đ&#c khen mà l&#i g&#i là m&#t th&# ... t&#, vâng t&#r&#a ti&#n! Nhà n&#c ta g&#n đây, cũng m&#i thành l&#p Ban ch&#đ&#o phòng ch&#ng n&#n này! Qu&#c t&#ng&#i ta làm cái công vi&#c ch&#ng này t&#lâu l&#m r&#i. Ch&#c vì h&#qu&#n lý kém, th&#m chí r&#t, r&#t thi&#u kinh nghi&#m? Ngay đ&#n bây giờ chúng ta m&#i thành l&#p ban ch&#đ&#o ch&#ng - ch&#đ&#a tr&#c ti&#p ch&#ng đâu? Nghĩa là v&#n trên tinh th&#n phòng là chính, ch&#không ph&#i ch&#ng là chính. Phòng t&#t s&#ch&#ng t&#t. Phòng hi&#u qu&#, t&#t b&#ng m&#y ch&#ng qua loa. Đ&#ng nhiên!

Tuy nhiên có đ&#u này, m&#tôi không đ&#y. Không đ&#y có l&#vì ng&#i không mu&#n con cái mình h&#h&#ng do l&#m đ&#ng v&#th&#c&#a đ&#ng ti&#n, làm đ&#b&#n s&#cao quý s&#ch s&#v&#n có c&#a nó? &#y là đ&#ng ti&#n cũng có s&#khôn, đ&#i! Bà con ta v&#n th&#ng nh&#c nhau: “Đ&#ng ti&#n đi tr&#c là đ&#ng ti&#n khôn” là gì? Ti&#n đi đâu mà đ&#c g&#i là khôn v&#y? Th&#i nào ch&#th&#i bu&#i này, có l&#ngay đ&#n tr&#con n&#c mình cũng c&#m nh&#n đ&#c đ&#u đó. Xin không bàn thêm. Có đ&#u, dân gian đã đ&#báo cái này t&#r&#t s&#m: Ai t&#ng s&#ng trong th&#i bao c&#p, h&#n đ&#u bi&#t bài về đ&#i đây:

*Đ&#ng ti&#n là Tiên là Ph&#t Là s&#c b&#t c&#a lò xo
Là th&#c đo lòng ng&#i Là ti&#ng c&#i c&#a tu&#i tr&#
Là s&#c kh&#e c&#a ng&#i già Là đ&#a c&#a danh v&#ng
Là cái l&#ng che thân Là cán cân công lý
Đ&#ng ti&#n th&#t h&#t ý!*

Bài về nói khí h i quá ch ch ví nó v i Tiên v i Ph t, ch còn các cái khác, th y đ u ... đúng! Bây gi đi đâu, làm gì mà có s đ a đ ng ch l i c a đ ng ti n (nh t là ti n ngo i), thì khó m y cũng v t qua. Có ti n, mua gì cũng đ c, ai ch a tin thì chép l i câu này vào s tay tu đ ng: “Cái gì không mua đ c b ng ti n, thì s mua đ c b ng r t nhi u ti n”. Cái v th c a đ ng ti n còn t o th l c cho ng i n m gi nó. Trong ph m vi h p là gia đình, ai có kh năng ki m nhi u ti n, ng i đó là ch ; đi u đó ai cũng th y. Trong xã h i, thì dân gian có câu: “Vai mang túi b c kè kè - Nói qu y nói quá, ng i nghe r m r m!”.

S ng đã v y, ch t thì sao? Có ng i nói, khi hai tay buông xuôi, đ ng ti n ch có nghĩa gì n a c . Nói th là x o. Ch t không k p mang, nh ng ch t r i thì v n c n. Ngay lúc v a ng m hàm, ng i trong gia đình đã ph i nghĩ ngay đ n vi c b vào cái mi ng vô h n y m t chút v y vàng. R i trên d c đ ng ti n đ a ng i quá c , nh t là khi qua c u, l i ph i r i ti n xu ng đ ng, xu ng sông, c ti n th t l n ti n âm ph . Đó là ti n làm lu t đ i v i b n ma qu c n đ ng. “Tr n sao âm v y mà!” Ngoài ra, th h i có nhà nào ngày gi , ngày T t không mua ti n, vàng đ t cúng cho ng i ch t. V y ng i ch t không c n ti n là cái gì? Hi n nhiên là c n quá đi r i còn gì.

Đ ng ti n còn là v t có máu ... « l nh ». T xa x a ông cha ta đã nói: « L nh nh ti n! ». Có th xu t phát vì ngày x a ti n làm b ng kim lo i mà nh n xét th ? Bây gi dùng ti n gi y là chính, ng i ta v n không thay đ i cách nghĩ và cách nói đó. Th c ra cái « l nh » c a đ ng ti n còn mang m t ý nghĩa khác, nghĩa bóng nhi u h n là nghĩa đen - ch nh ng khi ta thi u nó quá, c n đ n nó quá, m i th c s c m nh n đ c cái ch t “l nh” c a nó - đ ng ti n!

Vâng! Th đ y, đ ng ti n là đ ng chuy n, r t b n, r t có nguy c truy n b nh. Nh ng nó là m t th thiêng liêng và quý giá vô cùng. S ng là ph i lo ki m ti n, ki m b ng m i giá, ki m càng nhi u càng t t. Ki m đ n đâu, c t ngay vào ví, vào két ho c g i ra ngân hàng các n c trung l p. N u trót đ b n quá, ho c nghĩ ... b n, ph i r a ngay. R a kín đáo, ch đ Ban phòng ch ng r a ti n phát hi n! Còn khi ch t? Yên tâm, đã có con cháu lo! Tuy nhiên cũng c n nh c đi u này: đ ng ti n là r t b c đ y - B c tình, b c c nghĩa n a. Không kín đáo, không có th l c, d b nó đ a tay vào còng có ngày!